

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Ion Guzun

judecînd în ședință, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Andrei Formusatii și de inculpatul Ceban Ivan, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 iunie 2015, în cauza penală în privința lui:

Ceban Ivan Vasile, născut la 09.03.1989,
originar și domiciliat în sat. Danu, r-nul Glodeni, ucrainean,
cet. RM;

și

Laba Victor Mhail, născut la 24.08.1994,
originar și domiciliat din sat. Danu, r-nul Glodeni, ucrainean,
cet. RM,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond – 27.03.2013-14.12.2013;

instanța de apel – 14.01.2014-24.06.2015;

instanța de recurs -09.10.2015-26.01.2016;

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Glodeni din 14 decembrie 2013, inculpatul *Ceban Ivan* a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare.

Potrivit art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate lui Ceban Ivan pe un termen de probă de 1 (un) an.

Ceban Ivan a fost achitat de sub învinuirea adusă în baza art. 186 alin.(2) lit. c) și 188 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat și respectiv, că în acțiunile lui nu se conțin elementele constitutive ale infracțiunii.

Prin aceeași sentință *Laba Victor* a fost achitat de sub învinuirea adusă în baza art.152 alin. (2) lit. b), e), h) și 188 alin. (2) lit. b) și f) Cod penal din motiv că faptele lui nu întrunesc elementele infracțiunilor imputate.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Ceban Ivan în noaptea spre 26.09.2012, pe la orele 01.00, aflându-se în sat. Danu, Glodeni lângă gospodăria lui Vitalii Corobco, în timpul conflictului cu Ivan Bodnari, i-a aplicat acestui câteva lovituri cu pumnii pe diferite părți a corpului și două lovituri peste corp și mîna cu un par smuls din gardul vecin, cauzîndu-i potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 129 D din 18.10.2012 vătămări corporale medii în formă de fractură închisă transversală a osului ulnar stîng 1/3 distală fără deplasarea fragmentelor, plăgi contuze, excoriații și hematom pe partea pielooasă a capului, excoriații și echimoze pe diferite părți a corpului, ce puteau apărea ca rezultat al loviturilor cu corpuri dure contondente, posibil în timpul și circumstanțele indicate, cu dereglarea sănătății de lungă durată, instanța încadrîndu-i respectivele acțiuni la art. 152 alin. (1) Cod penal cu calificativele *''vătămarea intenționat medie a integrității corporale cu dereglarea sănătății de lungă durată''*.

Concomitent cu reîncadrarea acțiunilor lui Ceban Ivan pe acest capăt de învinuire de la art. 152 alin. (2) lit. b), e), h) Cod penal la art. 152 alin. (1) Cod penal, instanța a dispus achitarea inculpatului *Laba Victor* de sub învinuirea formulată în rechizitoriu pe art. 152 alin. (2) lit. b), e), h) Cod penal în aceea, că în circumstanțele expuse a cauzei, acționînd printr-o înțelegere prealabilă cu Ceban Ivan în vederea cauzării vătămarilor corporale lui *Diacov Serghei*, l-a atacat pe acesta, aplicîndu-i multiple lovituri cu pumnii peste diferite părți a corpului, după care cu un par din lemn smuls din gardul vecin, i-a aplicat două lovituri peste corp și mînă, cauzîndu-i potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 128 "D" din 18.10.2012 traumă cranio-cerebrală închisă cu comoție cerebrală, fractura coastei a 9-a pe stînga, excoriații pe diferite părți a corpului ce se califică la vătămări corporale medii, ce puteau apărea ca rezultat al loviturilor cu corpuri dure contodente, posibil în timpul și circumstanțele indicate, temeiul de drept pentru care instanța a dispus achitarea lui *Laba Victor* de sub învinuirea lui adusă fiind cel stipulat la art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod procedură penală - lipsa în acțiunile lui a elementelor infracțiunii.

De rînd cu aceasta instanța a dispus achitarea lui Ceban Ivan și *Laba Victor* de sub învinuirea lui formulată în rechizitoriu pe art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal în aceea, că în noaptea spre 26.09.2012 pe la orele 01.00, acționînd prin înțelegere prealabilă în scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se lângă gospodăria lui *Corobco Vitalii* din sat. Danu, Glodeni, i-au atacat pe consătenii *Bodnari Ivan* și *Diacov Serghei*, prin aplicarea violenței periculoase pentru viață și sănătate,

cauzându-le multiple lovituri cu pumnii, picioarele și ștachete din lemn pe diferite părți a corpului și cu sustragerea de către Ceban Ivan din buzunarul hainei lui Bodnari Ivan, în timp ce acesta era doborât la pământ, a mijloacelor bănești în sumă de 200 euro, buletinului de identitate, livretului militar, permisului de conducere și a unui telefon mobil de model "Nokia, cu care au plecat de la fața locului. Temeiul de drept pentru care instanța a dispus achitarea inculpaților în această parte, în corespundere cu art. 390 alin.(1) pct. 3) Cod procedură penală fiind lipsa în acțiunile lor a elementelor infracțiunii de tâlhărie.

La fel instanța l-a achitat pe Ceban Ivan de sub învinuirea lui formulată în rechizitoriu la art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal în aceea, că în noaptea spre 07.11.2011 urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, a pătruns în microbusul de model "Fiat Ducato", parcat în drum, în fața gospodăriei lui Romaniuc Alexei din satul Danu, Glodeni, de unde a sustras pe ascuns un briceag (cu o singură lamă), gentuță în care se aflau DVD și CD, plăcuțe de frînare, lanternă și mijloace bănești în sumă de 60 lei MD, după care în noaptea spre 11.11.2011 în intervalul de timp dintre orele 01:30 și 03:00 a pătruns în anexa gospodăriei lui Romaniuc Alexei de unde a sustras pe ascuns bunuri materiale și mijloace bănești în sumă de 40 lei, cauzându-i proprietarului prejudiciu material total în sumă de 1790 lei MD, temeiul de drept pentru care instanța a dispus achitarea lui Ceban Ivan în aceasta parte, fiind cel stipulat la art. 390 alin. (1) pct.1) Cod procedură penală - pentru că nu a comis fapta lui imputată.

Astfel, concluzionând necesitatea reîncadrării acțiunilor inculpatului Ceban Ivan Vasile de la componența infracțiunii prevăzută la art. 152 alin. (2) lit. b), e), h) Cod penal la cea prevăzută de art. 152 alin. (1) Cod penal cu achitarea inculpatului Laba Victor Mihail de sub învinuirea lui adusă în această parte, precum și achitarea celor doi inculpați de sub învinuirea formulată la art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, instanța a reținut lipsa probelor ce ar dovedi incontestabil învinuirea adusă, or ținând cont de împrejurările cauzei și declarațiile depuse de părțile vătămate, nu s-a confirmat atât pretinsul atac de tâlhărie cu sustragerea bunurilor, cât și cauzarea părților vătămate Bodnari Ivan și Diacov Serghei a vătămarilor corporale medii prin participație de către două persoane, asupra a două persoane și din interes material. La fel instanța a reținut și lipsa probelor ce ar demonstra comiterea furtului din gospodăria lui Alexei Romaniuc de către inculpatul Ceban Ivan.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și adoptarea unei soluții noi de condamnare a inculpaților pe toate capetele de învinuire formulată, invocând aprecierea superficială, neobiectivă și unilaterală a probelor administrate de către partea acuzării, la baza sentinței adoptate fiind statuate în exclusivitate declarațiile

inculpaților, ce sunt îndreptate spre evitarea răspunderii penale, fără a se ține cont de declarațiile celorlalte persoane audiate pe caz și în special a părților vătămate, nefiind efectuată o analiză amplă a probelor scrise administrate pe caz, care în opinia acuzării denotă vinovăția inculpaților Ceban Ivan Vasile și Laba Victor Mihail în comiterea infracțiunilor lor imputate la art. art. 152 alin. (2) lit. b), e), h) și 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, precum și vinovăția primului pe art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 iunie 2015, a fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o hotărîre nouă, potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Ceban Ivan Vasile a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art.152 alin. (lit.b), e) Cod penal la 4 (patru) ani închisoare;
- în baza art.186 alin. (2) lit.c) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare;
- în baza art.187 alin. (2) lit.b), f) Cod penal la 4 (patru) ani închisoare fără amendă.

În corespundere cu art.84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor numite, s-a stabilit pedeapsa închisorii pe termen de 4 (patru) ani (6) șase luni fără amendă.

Laba Victor Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 152 alin. (2) lit. b), e) Cod penal la 3(trei) ani închisoare;
- în baza art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal 3 (trei) ani închisoare fără amendă.

În corespundere cu art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor numite, fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii pe termen de (3) trei ani 6 (șase) luni, fără amendă.

În temeiul art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, pentru un termen de probă de 2 (doi) ani.

S-a încasat de la Ceban Ivan Vasili în beneficiul lui Romaniuc Alexei prejudiciu material în sumă de 1790 lei.

4.1 Instanța de apel audiind inculpații Ceban Ivan și Laba Victor, partea vătămată Diacov Serghei și verificînd declarațiile făcute de către partea vătămată Bodnari Ivan în cadrul confruntării cu cei doi inculpați ((f.d. 82- 85; 97-100 v.1), declarațiile martorilor Chirică Veaceslav (f.d.126-132, v.3), Ghenadie Pascariuc (f.d.136-137,v.3), Rotari Artiom (f.d.132, v.3), Laba Nina (f.d.119-122, v.3), cercetînd și materialele cauzei cum ar fi:

- cererea lui Ivan Bodnari din 26.09.2012 privind atragerea lui Ceban Ivan la răspunderea penală pentru aplicarea violenței și sustragerea banilor în sumă de 200 euro, telefonului mobil și a documentelor personale (f.d. 5 v.1);
- cererea lui Diacov Serghie de atragere la răspunderea penală a lui Ceban

Ivan pentru aplicarea față de el a violenței (f.d.6. v.l);

- p/v de cercetare la fața locului din 26.09.2012 (f.d.7-8 v.l);

- raporturile de constatare medico-legală nr. 328 și 329 din 27.09.2012 și de expertiză medico-legală nr. Nr. 129 "D" și 128 "D" din 18.10.2012, potrivit cărora atât la Bodnari Ivan cât și Diacov Serghei au fost depistate vătămări corporale medii, cu dereglarea sănătății de lungă durată (f.d. 17-18 v.l);

- p/v de confruntare dintre părțile vătămate Bodnari Ivan și Diacov Serghei cu inculpații Laba Victor și Ceban Ivan, în cadrul căror victimele și-au păstrat declarațiile privind cauzarea vătămarilor corporale ambilor și sustragerea deschisă a bunurilor materiale de la Bodnari Ivan (f.d. 82-85; 86- 88; 94-100 v.l);

- p/v de confruntare dintre părțile vătămate cu martorul Pascariuc Serghei (f.d. 89-90; 91-93v.l); p/v de ridicare de la Bodnari Ivan a documentelor personale, de examinare a acestora și ordonanța de anexare la dosar în calitate de corpuri delictive (f. d. 138-141 v.l), a ajuns la concluzia că probele menționate denotă cu ceritudine caracterul infracțional al acțiunilor săvârșite de către inculpații Ceban Ivan și Laba Victor, *care în noaptea spre 26.09.2012 pe la orele 01:00, acționând în comun acord în vederea provocării leziunilor corporale, i-au atacat pe Bodnari Ivan Alexei și Diacov Serghei, aplicându-le multiple lovituri cu pumnii pe părți diferite a corpului, după care Ceban Ivan Vasile cu un par din lemn, smuls din gardul vecin, i-a aplicat lui Bodnari Ivan două lovituri peste corp și mână, cauzându-i potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 129 "D" din 12.10.2012 fractură închisă a osului ulnar stîng 1/3 distală fără deplasarea fragmentelor, plăgi contuze excoriații și hematom pe partea pieloasă a capului, excoriații și echimoze pe diferite regiuni ale corpului, ce se califică drept vătămări corporale medii, iar Laba Victor la rîndul său cu un alt par smuls din același gard i-a aplicat lui Diacov Serghei lovituri peste corp și mână, cauzându-i potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 128 "D" din 18.10.2012 traumă cranio-cerebrală închisă, cu comoție cerebrală, fractura coastei a 9-a pe stînga, excoriații pe diferite părți a corpului, cu apariția respectivelor leziuni corporale ca rezultat al loviturilor cu corpuri dur-contodente, posibil în timpul și circumstanțele cauzei, calificîndu-se drept vătămări corporale medii, acțiunile fiecărui din ei încadrîndu-se pe deplin la componența infracțiunii, prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. b), e) Cod penal în prezența calificativelor "vătămare intenționat medie a integrității corporale sau sănătății", săvîrșită în prezența agravantelor "asupra a două persoane și de către două persoane".*

Ajungînd la această concluzie, instanța de apel a menționat netemeinicia soluției privind achitarea inculpatului Laba Victor pe acest capăt de învinuire, cu reîncadrarea acțiunilor lui Ceban Ivan în această parte de la alin. (2) la alin. (1) art. 152 Cod penal, or instanța nu a ținut cont de faptul, că în rezultatul acțiunilor

criminale a inculpaților atât Bodnari Ivan cât și Diacov Serghei s-au ales cu vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată, fapt confirmat prin concluziile medicale nr.128 și 129 D din 18.10.2012 anexate la dosar. Respectiv, în situația în care Ceban Ivan a fost implicat în altercația cu Bodnari Ivan, aplicându-i loviturile descrise în învinuirea formulată și cauzându-i vătămrile corporale constatate în raportul de expertiză, doar Laba Victor putea fi cel care din spate i-a aplicat lovituri lui Diacov Serghei, doborându-l la pământ în scop de imobilizare și excluderea de a interveni în apărarea lui Bodnari Ivan, or prezența lui Laba Victor la fața locului au confirmat-o atât părțile vătămate în cadrul confruntărilor și interogatoriilor, cât și martorul V. Chirică.

Totodată, Colegiul a considerat necesar de a exclude din învinuirea formulată inculpaților în această parte calificativul prevăzut de lit. h) ”*din interes material*”, care potrivit doctrinei penale poate fi încriminat doar în cazul în care interesul material a apărut pînă la sau pe parcursul aplicării vătămrilor corporale, aceasta fiind aplicată în scopul de a obține un venit material pentru vinovat sau terțe persoane. Pe cînd, potrivit împrejurărilor de fapt a cauzei ce a rezultat din declarațiile ocularilor celor întîmplate, altercațiile dintre inculpatul Ceban Ivan și partea vătămată Bodnari Ivan n-au avut la bază interesul material, fiind începute ca rezultat al injuriei reciproce. Intenția inculpatului Ceban Ivan privind sustragerea de la Bodnari Ivan a bunurilor materiale, a apărut după ce acesta a fost doborît la pământ ca rezultat al loviturilor primite, fiind într-o situație în care nu mai putea opune rezistență, respectiva concluzie rezultînd din declarațiile lui Bodnari Ivan potrivit căror în timp ce era tăbărit la pământ, inculpatul Ceban Ivan s-a apropiat de el, căutîndu-i prin buzunare și întrebîndu-l dacă telefonul mobil îi aparține lui, fapt pe care l-a confirmat, spunîndu-i să-l lase lîngă el, însă cînd și-a revenit, nu găsi nici telefonul, nici actele și nici banii în sumă de 200 euro.

În atare împrejurări Colegiul a conchis, *ca fiind dovedite acțiunile celor doi inculpați în acea, că în noaptea spre 26.09.2012 pe la orele 01:00, printr-o înțelegere prealabilă în scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflîndu-se lîngă gospodăria lui Corobco Vitalii din sat. Danu, Glodeni, după aplicarea lui Bodnari Ivan a violenței nepericuloase pentru viață și sănătate, manifestată prin multiple lovituri cu pumnii, picioarele și ștachete din lemn pe diferite părți a corpului, cu cauzare de vătămări corporale medii, în timp ce acesta era doborît la pământ, i-au sustras în mod deschis mijloace bănești în sumă de 200 euro, buletinului de identitate, livretului militar, permisului de conducere și telefonul mobil de model ”Nokia, cu care au plecat de la fața locului, astfel săvîrșind infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. b), f) Cod penal în prezența calificativelor ”jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvîrșit de două persoane și cu cauzare de daune în proporții considerabile”.*

Constatînd în acțiunile ambilor inculpați elementele componenței de jaf, instanța de apel a menționat, că acțiunile lui Ceban Ivan îndreptate spre sustragerea deschisă a bunurilor lui Bodnari Ivan, au fost întreprinse în prezența lui Laba Victor și cu acordul tacit al acestuia, fapt ce determină necesitatea încadrării acțiunilor celui din urmă la această normă penală.

Colegiul nu a considerat necesar a dispune încadrarea acțiunilor inculpaților și la lit. e) alin. (2) art. 187 Cod penal ”cu cauzare de violență nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei”, or violența în cazul din speță a fost îndreptată la cauzarea vătămarilor corporale, avînd o încadrare separată la art. 152 Cod penal, la sustragerea deschisă (jaful) ea nefiind aplicată, or la acel moment partea vătămată Bodnari Ivan fiind doborît la pămînt, n-a mai opus nici o rezistență infractorilor.

În susținerea acestei concluzii Colegiul a făcut referire la doctrina penală potrivit căreia, în cazul tîlhăriei, scopul de sustragere apare la făptuitor în prealabil, el întreprinzînd acțiuni cu caracter agresiv tocmai pentru atingerea acestui scop, pe cînd în cazul în care scopul de sustragere a apărut la făptuitor deja după aplicarea violenței sau după amenințarea cu aplicarea ei, cele comise urmează a fi calificate prin concurs: furt sau jaf pe de o parte și infracțiunea prevăzută respectiv la art. 151; 152 sau 155 Cod penal.

Cît privește soluția instanței privind achitarea inculpatului Ceban Ivan de sub învinuirea lui formulată în rechizitoriu pe art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, referitor la sustragerea pe ascuns a bunurilor materiale prin pătrundere în gospodăria lui Romaniuc Alexei, instanța de apel a apreciat-o drept una neîntemeiată, ce contravine împrejurărilor de fapt a cauzei penale, constatate prin probele administrate pe caz și anume prin declarațiile părții vătămate Romaniuc Alexei audiat în cadrul apelului (f.d.138-141, v.3), declarațiile martorilor Petrovschi Elena (f.d.74, v.3) și Balea Mihail (f.d.141-142, v.3), materialele cauzei și anume:

- p/v de ridicare de la Balea Mihail a unui DVD, pe care l-a procurat de la Ceban Ivan la data de 16.11.2011 (f.d. 19 v.2);
- p/v de ridicare de la Bucatari Valeriu a unui cuțit (f.d. 21-22 v.2); p/v de recunoaștere de către Cebotari Ivan a cuțitului ce l-a văzut la inculpat (f.d. 26-27 v.2); p/v de examinare a cuțitului și SD (f.d. 29-30 v.2);
- p/v de recunoaștere a obiectelor de către A. Romaniuc (f.d. 37-41 v.2).

În atare împrejurări Colegiul a considerat ca fiind dovedit faptul că, *în noaptea spre 07.11.2011 urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, Ceban Ivan a pătruns în microbusul de model ”Fiat Ducato”, parcat în drum, în fața gospodăriei lui Romaniuc Alexei din satul Danu, Glodeni, de unde a sustras pe ascuns un briceag (cu o singură lamă), gentuță în care se aflau DVD și CD, plăcuțe de frînare, lanternă și mijloace bănești în sumă de 60 lei MD, după*

care în noaptea spre 11.11.2011 în intervalul de timp dintre orele 01:30 și 03:00 a pătruns în anexa gospodăriei lui Romaniuc Alexei de unde a sustras pe ascuns bunuri materiale și mijloace bănești în sumă de 40 lei, cauzându-i proprietarului prejudiciu material total în sumă de 1790 lei MD, acțiunile lui pe deplin încadrându-se la componența de infracțiune, prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, în prezența calificativelor "furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit prin pătrundere în locuință".

Cît privește declarațiile lui Bucatari Vitalie, Guleac Fiodor instanța a considerat că aceste sunt doar caracterizatorii personalității inculpatului Ceban Ivan, neavînd tangență cu cauzele speței.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale inculpaților, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.61 și 75 Cod penal, luînd în considerație și caracterul intenționat și prejudiciabil a faptelor comise, nerecuperarea daunei materiale, pericolul lor social sporit, or, reieșind din faptul, că potrivit art. 16 Cod penal, infracțiunile prevăzute la art. 152 alin. (2) și 187 alin. (2) Cod penal fac parte din categoria celor grave, fiind comise de către inculpatul Ceban Ivan ce nu este la prima abatere de legea penală, atît anterior cît și ulterior faptelor comise, săvîrșind și alte infracțiuni, pentru care a primit sentințe de condamnare, ceea ce-l caracterizează ca o persoană cu activitate criminală stabilă, care nefiind încadrat în cîmpul muncii și neavînd surse permanente de venit, rămînîne a fi dependent de activitatea criminală, deși întreține relații de concubinaj, avînd la întreținere un copil minor. În atare împrejurări Colegiul a considerat necesar de ai aplica inculpatului Ceban Ivan pedeapsa închisorii în limitele celei stabilite de sancțiunea normei penale.

Cît privește inculpatul Laba Victor, instanța a reținut că acesta este la prima abatere de lege, caracterizat pozitiv la locul de trai, pe perioada ce s-a scurs de la comiterea faptelor exercitînd serviciu militar în termen, astfel manifestînd un comportament pozitiv stabil Colegiul considerînd posibilă aplicarea în privința acestuia a prevederilor art. 90 Cod penal, acordîndu-i posibilitatea de a demonstra în continuare corectarea în sînul societății, or plasarea lui în locurile de detenție ar avea un efect negativ asupra personalității, pedeapsa penală devenind o osîndă și nu un remediu de corectare și conștientizare a faptelor comise, întru excluderea lor pe viitor.

5. Împotriva deciziei au declarat recursuri ordinare:

5.1. Procurorul, invocînd temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6), 10) și 12) Cod de procedură penală solicită casarea acesteia și remiterea cauzei la rejudecare, în instanța de apel în alt complet de judecată pe motiv că, consideră neîntemeiată reîncadrarea de către instanța de apel acțiunilor inculpaților Ceban Ivan Vasile și Laba Victor Mihail de la art.188 alin.(2) lit.b), f) Cod penal la

art.187 alin.(2) lit.b), f) Cod penal precum și excluderea calificativului prevăzut la lit.h) alin.(2) art.152 Cod penal ”*din interes mater*” din învinuirea adusă lor în baza art.152 alin.(2) lit.b),e),h) Cod penal, deoarece:

- nu pot fi reținute ca veridice concluziile instanței de apel vis-a-vis de încadrarea acțiunilor inculpaților Ceban Ivan Vasile și Laba Victor Mihail conform art.187 alin.(2) lit.b),f) Cod penal, indicînd, că scopul de sustragere a apărut la făptuitor deja după aplicarea violenței, pe cînd, conform declarațiilor părții vătămate Bodnari Ivan, scopul de sustragere a apărut la făptuitori în prealabil, ei întreprinzînd acțiuni cu caracter agresiv tocmai pentru atingerea acestui scop. Consideră că, instanța de apel nu a dat deplină eficiență declarațiilor părții vătămate Bodnari Ivan, care în coroborare cu celelalte probe indică cert și incontestabil la comiterea de către inculpații Ceban Ivan Vasile și Laba Victor Mihail a infracțiunii prevăzute la art. 188 alin.(2) lit.b),f) Cod penal;

- nu poate fi reținută nici concluzia instanței de apel privind lipsa calificativului prevăzut la lit.h) alin.(2) art. 152 Cod penal ”*din interes material*” din învinuirea adusă inculpaților Ceban Ivan Vasile și Laba Victor Mihail în baza art. 152 alin.(2) lit.b),e),h) Cod penal dat fiind faptul, că interesul material a apărut la ultimii nu pînă la sau pe parcursul aplicării vătămărilor corporale părților vătămate, ci aceasta fiind aplicată anume în scopul de a obține un venit material pentru vinovați;

- din sancțiunea stabilită de instanța de apel inculpatului Ceban Ivan, este evidentă ignorarea de către instanța respectivă a pedepselor penale, stabilite prin sentințele anterioare, la care, de altfel se face referire în decizie la enumerarea datelor caracteristice, ignorînd astfel aplicarea prevederilor art. 84 alin. (4) și art.85 alin. (1) Cod penal. Instanța de apel, la stabilirea pedepsei inculpatului Ceban Ivan, a omis mențiunea privind modul și locul executării pedepsei închisorii, prin ce ignorat aplicarea prevederilor art. 70 și 72 Cod penal.

5.2. Inculpatul Ceban Ivan, prin recursul declarat fără a invoca vreun temei din art. 427 Cod de procedură penală solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blîndă, considerîndu-se vinovat doar de leziunile corporale aplicate părții vătămate Bodnari Ivan, care l-a și provocat la această bătaie, pe restul capetelor de acuzare solicită să fie achitat deoarece nu a comis nici o sustragere de la părțile vătămate Romaniuc Alexei și Bodnari Ivan.

6. Judecînd recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursurile declarate urmează a fi admise din următoarele considerente:

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecînd recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună*

rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Decizia instanței de apel, conform art.417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

La chestiuni de fapt se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel a comis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs conchide, că în speță sunt prezente temeiurile expuse mai sus și în argumentarea poziției sale Colegiul reține:

În primul rând, în corespundere cu prevederile art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

În pofida acestor prescripții legale, concluziile instanței de apel la acest capitol poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, deoarece acestea pur formal au fost transcrise din sentința primei instanțe, fără a se face vre-o mențiune sau analiză asupra unei probe concrete. Iar așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere a probelor administrate pe cauză sau aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității efectuării actului de justiție.

Colegiul considerată pripită și eronată concluzia instanței de apel potrivit căreia acțiunile inculpaților Ceban Ivan și Laba Victor au fost calificate prin concurs: art.187 alin.(2) lit. b), f) Cod penal pe de o parte și infracțiunea art.152 alin.(2) lit. b), e) Cod penal, pe de altă parte.

Mai mult ca atât motivarea instanței de apel referitor la faptul că ”...*acțiunile lui Ceban Ivan îndreptate spre sustragere deschisă a bunurilor lui Bodnari Ivan, au fost întreprinse în prezența lui Laba Vicitor și cu acordul tacit al acestuia, fapt ce determină necesitatea încadrării acțiunilor celui din urmă la această normă.*”, este una absurdă și nefondată.

Tot la acest capitol Colegiul reține că, instanța de apel descriind probele în decizie într-o formă confuză și fără a delimita fiecare probă în parte ce ar confirma vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor menționate supra, nu a dat apreciere probelor în conformitate cu art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală potrivit căreia fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, de către instanța de apel au rămas fără apreciere un șir de probe sau aprecierea acestora fiind una superficială ducând la motivare insuficientă și contrară probatoriului administrat pe cauză la toate etapele examinării cauzei, axându-se în motivarea în marte parte pe declarațiile părților vătămate Diacov Sergei și Bodnari Ivan, ultimul nefiind audiat pe viu nici în instanța de fond și nici în cea de apel ci doar în timpul confruntării în cadrul urmăririi penale cu inculpații acesta a declarat că ”...*în urma loviturilor peste cap și mâini a căzut jos inconștient... și după ce și-a revenit a depistat sustragerea portmoneului în care se aflau banii în sumă de 200 euro și a actelor personale, precum și telefonul mobil de model ”Nokia...” pe când partea vătămată Diacov Serghei fiind audiat în instanța de apel a declarat că:”... cunoștința nu mi-am pierdut-o, nu țin minte precis.....,nu mi-a dispărut nimic din lucruri..., a doua zi Bodnari mi-a spus că în acea seară avea un telefon, dar nu ține minte dacă l-a pierdut sau cineva l-a sustras. Nu țin minte dacă Botnari mi-a zis că i-au fost sustrași banii....., nu știu ce*

s-a întîmplat cu lucrurile pe care le avea Bodnari..., nu am văzut telefon la Bodnari....” (f.d.75-77, v.4).

În urma celor menționate Colegiul atestă că, declarațiile părții vătămate Diacov Serghei relatate supra referitor la bunurile lui Bodnari Ivan diferă de cele date în cadrul confruntărilor la urmărirea penale făcute cu inculpații. Prin urmare, din cele relatate nu este clară prezența obiectelor sustrase la partea vătămată Bodnari Ivan și inconștiența părților vătămate în urma loviturilor și în mometul sustragerii bunurilor de la Bodnari Ivan.

Concomitent, Colegiul reține că instanța de apel referindu-se la prezența portmoneului lui Bodnari Ivan în momentul bătăii și la presupusa sustragere a acestuia de către inculpați, făcînd trimitere în decizie la procesul verbal de ridicare a obiectelor de la partea vătămată Bodnari Ivan din 12.11.2012, prin care se enumeră portmoneul sustras și actele din el, nu explică faptul că ridicarea obiectelor sustrase a fost efectuată după conflict (f.d.138-145, v.1).

Tot în acest context, instanța de apel adoptînd soluția de admitere a apelului declarat de procuror, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de condamnare după o sentință de achitare, și-a motivat decizia adoptată, inclusiv pe declarațiile a mai multor martori, care nu au fost audiați pe viu și care fiind verificate doar prin citire nu au fost apreciate în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală, declarații care figurează ca probe decisive în cauză și anume:

- declarațiile martorului Veaceslav Chirica (taximetristul), *prin care nu se confirmă că părțile vătămate erau inconștiente, ci doar după bătaie aceștia s-au ridicat de jos și s-au apropiat de mașină, iar Bodnari nu i-a comunicat că a pierdut ceva și nu găsește, spunînd că v-a achita pe urmă..., nu a văzut la Bodnari careva portmoneu, dar a confirmat faptul că Bodnari avea bani, fiind la stația PECO acesta a achitat cafeaua, a văzut cum Bodnari a scos din buzunar mai multe bancnote boțite, alți bani nu a văzut la el...*” declarații date de acesta atît în cadrul urmării penale (f.d.158 v.1) cît și în cadrul instanței de fond (f.d.126-131, v.3);

- declarațiile martorului Rotari Artion, care fiind audiat în cadrul instanței de fond a declarat că *”... Antoniuc Galina cîte odată se odihnea împreună cu Bodnari și Diacov și dîns-a m-a telefonat de pe nr. Bodnari după bătaia ce a avut loc între Bodnari, Diacon, Ceban și Laba,.... cunoaște nr. de telefon a lui Bodnari deoarece acesta a lucrat ca taximetrist și nr. dat a fost păstrat la el în telefon.....”* (f.d.134-135, v.3);

- declarațiile martorului Pascariuc Ghenadie, care în cadrul instanței de fond a declarat că *”...nu a auzit ca cineva din inculpați să ceară bani de la victima ..., peste două zile l-am întrebat pe Laba și el a spus că el împreună cu Ceban i-au bătut pe Bodnari și Diacov....., că aceștia nu aveau nici telefon și nici bani...”* (f.d.136-137, v.3).

Astfel, Colegiul penal lărgit ține să enunțe faptul că, instanța de apel a rejudecat cauza și a pronunțat o nouă hotărîre la baza careia au fost puse probele examinate **nemijlocit** doar de prima instanță. Instanța de apel nu a efectuat o verificare suplimentară și nemijlocită a ansamblului probator administrat în cauză, ci s-a limitat doar la reaprecierea probelor anexate.

O atare stare a lucrurilor este inadmisibilă în situațiile desființării sentințelor de achitare, deoarece, pronunțînd o nouă hotărîre, instanța de apel nu supune verificării nemijlocite probele de pe dosar, fapt ce contravine prevederilor legale în vigoare și creează situații confuze cînd probele examinate de prima instanță generează o soluție adoptată de aceasta și tot aceleași probe, instanța de apel le pune la baza unei alte soluții, contrare decît cea precedentă.

Situația statuată în cauza dată contravine prevederilor art. 419 Cod de procedură penală, conform căruia rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță.

Instanța de judecată, la judecarea cauzei, creează părții acuzării și părții apărării condițiile necesare pentru cercetarea multilaterală și în deplină măsură a circumstanțelor cauzei, or, audierea suplimentară a martorilor, este o procedură obligatorie prin prisma prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în cazul în care instanța de apel dispune condamnarea persoanei după o sentință de achitare.

În al doilea rînd, instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatului Ceban Ivan a ignorat pedepsele penale stabilite acestuia prin sentințele anterioare, la care face referire în partea introductivă a deciziei contestate la enumerarea datelor caracteristice a inculpatului Ceban Ivan, ignorînd astfel aplicarea prevederilor art.84 alin.(4) și art.85 alin.(1) Cod penal. Totodată, instanța de apel, la stabilirea pedepsei inculpatului Ceban Ivan, a omis mențiunea privind modul și locul executării pedepsei închisorii, prin ce a ignorat și aplicarea prevederilor art.72 Cod penal.

În aceste împrejurări, Colegiul penal lărgit consideră că, erorile comise nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

Încălcările enunțate determină incontestabil Colegiul să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel în partea referitoare la condamnarea inculpaților Ceban Ivan și Laba Victor în baza art. 152 alin. (2) lit. b), e) și art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal și stabilirii pedepsei definitive, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte, de către aceeași instanță, în alt complet de judecători.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe în modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, să cerceteze, să verifice și să aprecieze aprofundat probele administrate pe parcursul procesului penal în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, și să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

În alt context și anume referitor la condamnarea inculpatului Ceban Ivan în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, Colegiul constată că de către instanța de apel vinovăția pe acest capăt de învinuire a fost confirmată prin ansamblul probelor administrate și minuțios analizate conform modalității descrise în pct.4.1 din prezenta decizie.

Or, faptul că inculpatul nu a recunoscut vina pe acest episod și pe tot parcursul examinării cauzei a declarat că: ”... *DVD l-a procurat din or. Bălți la gara auto l-a mijlocul lunii aprilie 2011, iar cuțitul care l-a recunoscut martorul Cebotari Roman este a lui...*”(f.d. 84, v.1) se combate prin declarațiile concubinei lui Ceban Ivan, Petrovscaia Elena date în cadrul urmăririi penale și în instanța de fond declarând că ”... *unde va prin noiembrie 2011 Ceban Ivana a adus acasă un DVD....., ei acasă nu au avut niciodată cuțit de buzunar, care se deschide, fiindcă ei acasă au numai două cuțite de bucătăriei iar și nu a văzut ca concubinul ei Ceban Ivan să aibă astfel de cuțit de buzunar....., nu am procurat nimic împreună cu concubinul său din or. Bălți.*”) (f.d.106, v.1 și 139,v.3), de aceea instanța de recurs apreciază ca fiind neîntemeiat argumentul inculpatului referitor la nevinovăția sa pe acest capăt de acuzare.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Andrei Formusatii și de inculpatul Ceban Ivan, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 iunie 2015, în cauza penală în privința lui Ceban Ivan și Laba Victor în partea condamnării inculpaților în baza art. 152 alin. (2) lit. b), e) și art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal și stabilirii

pedepsei definitive și dispune rejudecarea cauzei în această parte în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Menține decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 iunie 2015 în partea condamnării lui Ceban Ivan în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare, cu încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate Romaniuc Alexei a prejudiciului material în sumă de 1790 (o mie șapte sute nouăzeci) lei.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată publicată integral la 16 februarie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Ion Guzun